



**He ūo w̄boja buka**



"Насилство врз жената е секој акт на насилство, заснован на пол, кој резултира или може да резултира во физичка, сексуална или психичка повреда, страдање на жените, вклучувајќи ги и заканите за ваквите однесувања."

Дефиниција за насилство врз жените дадена од страна на Обединетите нации (содржана во Декларација за елиминирање на насилство врз жените – Резолуција 48/104 на Генералното собрание 20.12.1993)



Психичкото насилиство се состои од постојано вербално напаѓање, досадување, изразена посесивност, изолирање на жената од пријателите и од семејството, лишување од физички и економски средства и уништување личен имот.



Физичкото насилиство, односно физичките напади или агресивното однесување на насилиникот може да бидат од гребнатинка до убиство. Најчесто започнува со нешто што на прв поглед изгледа како беззначаен физички контакт кој прераснува во сè почести и посериозни напади.



Физичкото насилиство се состои од физичка или каква било друга закана, фрлање со нешто што може да повреди, удирање, зграпчување или туркање, потоа, виткање рака или влечење за коса, шлаканица, клоцање, гризење или удирање со тупаница, обид за давење, затнување на устата, тепање, удирање со предмет, горење или попарување, употреба на нож или пиштол итн.



Сексуалната злоупотреба многу често е придружен елемент или кулминација на физичките напади на насилиникот. Жената е принудена да има сексуален однос со нејзиниот насилиник или да учествува во несакана сексуална активност.



МИТ: Мал број жени се жртви на семејно насилиство.

ВИСТИНА: Според истражувањето спроведено во Македонија во 2000 година:

- 61,5 проценти од испитаничките изјавиле дека биле жртви на некој облик на психичко насилиство;
- 23,9 проценти од испитаничките изјавиле дека биле жртви на физичко насилиство;
- 5,0 проценти од испитаничките изјавиле дека биле жртви на сексуално насилиство.



МИТ: Жените сакаат да бидат малтретирани.

ВИСТИНА: Жртвите на семејно насилиство очајнички сакаат насилиството да престане. Тие секогаш прават разни стратегии за преживување, повикуваат полиција или бараат помош од фамилијата за да се заштитат себеси и своите деца.



МИТ: Жената може да си оди ако сака и кога сака.

ВИСТИНА: Најчестиот одговор на семејното насилиство "Зошто таа не си оди?", не ги зема предвид економската и социјалната реалност на жената. Соочена со трошоци за кирија, градинки/ училишта, здравствено осигурување и други животни трошоци, жената чувствува дека не може сама да се издржува себеси и своите деца.



#### ПОРАКА ДО НАСИЛНИКОТ:

- Семејното насилиство е криминално дејствие;
- Семејното насилиство ќе го уништи твојот живот како насилиник, исто како што ќе го уништи животот на твојата жртва;
- Има помош ако сакаш да ставиш крај на твоето насилено однесување.

ЗАПРАШАЈ СЕ, НЕ ПРЕСУДУВАЈ!



#### ПОРАКА ДО ЖРТВАТА:

- Скрши го сидот од молк што го опкружува семејното насилиство;
- Не толерирај го насилиството;
- Има помош!

НЕ ПО ТВОЈА ВИНА!



#### ПОРАКА ДО СВЕДОЦИТЕ НА СЕМЕЈНО НАСИЛСТВО:

- Помогнете им на жените жртви на насилиство да го прекинат молчењето;
- Помогнете им да избегнат виктимизација.



"Семејството е прибежиште, рај далеку од сировоста на реалниот свет каде што наоѓаме пријателство, радост и грижа во нашите најинтимни односи со најблиските. Нашите основни ставови и нашите најголеми стремежи се формираат во контекст на семејството."

Radhika Coomaraswamy

Специјален известувач за насилиство врз жените на Обединетите нации

## Дали твојот партнери:

- се однесува премногу заштитнички кон тебе или е многу љубоморен?
- те критикува или те понижува пред други?
- прави да се чувствуваш дека не си во право, дека си глупава, луда или неспособна?
- некогаш возел опасно за да те заплаши?
- ти го забранува пристапот до сметката в банка, кредитната картичка, автомобилот, или ги контролира сите финансии и те тера да му поднесеш сметка за секој потрошени денар?
- те спречува да одиш кај сакаш, кога сакаш и со кого сакаш?
- те тепа, ти удира шлаканица, те клоца, те турка, те дави или те гризе?
- некогаш те присилил на сексуален контакт?
- се извинува откако бил насилен, ветувајќи дека тоа нема да се повтори повеќе?
- наоѓа оправдание за неговото насилено однесување?
- те обвинува тебе за неговото насилено однесување?
- Дали го контролираш однесувањето за да го избегнеш гневот на партнерот?
- Дали се чувствуваш беспомошно, фатена во стапица, осамена или комплетно контролирана од твојот партнери?
- Дали се обвинуваш себеси за насиливото?
- Дали се плашиш да му се противставиш на партнериот?



Центри за правна помош

Контакт телефон

Скопје 02 3117 866

Штип 032 391 991

Тетово 044 343 410

Здружение за еманципација, солидарност и еднаквост на жените на РМ - ECE

Ул. Максим Горки 20 /1-4 1000 Скопје Република Македонија

тел. ++389 (0)2 3298 295; 3298 296

факс ++389 (0)2 3211 453

[www.esem.org.mk](http://www.esem.org.mk)

[esem@unet.com.mk](mailto:esem@unet.com.mk)

